

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN EĞİTİM-ÖĞRETİM VE ÖLÇME-DEĞERLENDİRME
UYGULAMALARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören engelli öğrenciler için eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören engelli öğrencilerin eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge; 14/8/2010 tarihli ve 27672 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 11 inci ve 12 nci maddelerine ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Akademik Birim: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulunu,

b) Ders: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinin ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında yer alan zorunlu/seçmeli teorik/uygulamalı derslerini,

c) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,

ç) Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesine bağlı enstitü/fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokullarında görev yapan akademik/ıdari personeli,

d) Okuyucu-İşaretleyici: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinde görev yapan engelli öğrencilere sınavlarında refakat eden, sınav olunan ders konularının terminolojisine hakim öğretim elemanı veya kamu görevlisini,

e) Rapor: Tam teşekküllü bir sağlık kuruluşundan engeline bağlı fonksiyon kaybının değerlendirildiği ve özürülük oranının belirtildiği 'Engelli Raporu'nu,

f) Sınav: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinde ön lisans, lisans ve lisansüstü programlara dahil yapılan ara sınavlar ve genel sınavlar ile bu sınavlara ek olarak yapılan mazeret, bütünleme, tek ders, muafiyet vb. sınavları,

g) Üniversite: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Derslerin Yürütülmesine İlişkin Esaslar

Derslerin yürütülmesi

MADDE 5- (1) Engelli öğrencilere engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldıracak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencinin ders uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik ders öncesinde, ders esnasında ve ders sonrasındaki uygulamalara ilişkin esaslar şunlardır:

- a) Engelli Öğrenci Birimi, akademik birimlerdeki Engelli Öğrenci Birimi Temsilcilerine engelli öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumları ile ilgili bilgi verir.
- b) Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi, engelli öğrencilerin danışmanlarına ve derslerinde ya da sınavlarında görev alacak öğretim elemanlarına bu öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumlarıyla ilgili bilgi verir.
- c) Öğretim elemanları, Engelli Öğrenci Birimi Temsilcisi tarafından gönderilen engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.
- ç) Öğretim elemanları engelli öğrencilere yönelik ders materyali konusunda Engelli Öğrenci Birimi ve Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ile işbirliği yapar.

d) Engelli öğrenciye yönelik ilgili öğretim elemanı ve akademik birim temsilcisi tarafından Engelli Öğrenci Birimi ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile koordineli olarak ders ile ilgili gerekli akademik uyarlamalar yapılır.

e) İşitme engelli öğrencinin bulunduğu sınıflarda öğrencinin işitme cihazı kullanıp kullanmadığına bakılmaksızın oturma düzeni, öğrencinin ders veren/sunum yapan öğretim elemanını rahatlıkla görebileceği şekilde oluşturulur.

f) Öğretim elemanı işitme engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda yüzü sınıfa dönük bir şekilde ders verir/sunum yapar ve ayrıca bu öğrencilere basılı ders materyalleri verir.

g) Görme engelli öğrencilerin derslerde kullandığı bilgisayarların sesli hale getirilmesi olanağı sağlanır.

ğ) Görme engelli öğrenciye ders kapsamındaki konuları ses kayıt cihazı ile kaydetmesine fikri mülkiyet hakları saklı olarak ve başkaları ile paylaşmaması kaydı ile izin verilir.

h) Görme engelli öğrencilere dersi takip edebilmeleri için ilgili ders materyalleri (kitap, dergi, test, sunum, vb.) bilgisayarlarında sesli olarak dinleyebilecekleri formatlarda (MS, Word, Mp3, vb.) ders öncesinde öğrencilere verilir.

ı) Öğretim elemanı tarafından görme engelli öğrenciye derslerde anlatılan konuya dair kullanılan görsel materyallerin (fotoğraf, grafik, şekiller, vb.) sesli betimlemesi yapılır.

i) Bedensel engelli öğrencilerin bulunduğu sınıfların mimari olarak en uygun katlarda oluşturulması sağlanır.

j) Binalarda engelli öğrenciler için gerekli fiziki düzenlenmeler yapılır.

k) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders veren öğretim elemanı ders ile ilgili materyali engel gruplarını dikkate alarak hazırlar ve talep etmeleri hâlinde söz konusu materyalleri öğrencilere verir.

l) Engelli öğrencilere verilen ödev ve projeler, öğrencilerin engel gurubu dikkate alınarak uyarlanır.

m) Derslerde ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur.

Ders muafiyeti

MADDE 6- (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile belgelendirilen ve muafiyet isteğinde bulunan öğrenci/öğrencilerin ders seçmeli ise eşdeğeri, eşdeğeri yoksa ya da zorunlu ise danışmanın ve ders veren öğretim elemanının onayıyla söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır.

Derse devam

MADDE 7- (1) Engelli öğrenciler, Üniversitenin önlisans, lisans ve lisansüstü eğitim-öğretim yönetmeliklerinde belirtilen derse devam kriterlerine uymakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ölçme ve Değerlendirme Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınav uygulamaları

MADDE 8- (1) Sınav öncesinde, sınav esnasında ve sınav sonrasında engelli öğrencilere (engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencinin sınav uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine) yönelik ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar şunlardır:

a) Sınav salonları engelli öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak düzenlenir.

b) Sınav görevlilerinin sınav süresi ve sınav sorularıyla ilgili olarak yapacakları açıklama, hatırlatma ya da düzeltmelerin engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapmaları sağlanır.

c) Engelini raporla belgeleyen öğrencilerin sınavlara yardımcı araç-gereç ile (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç vb.) girmeleri sağlanır.

ç) Engelli öğrenciler için yazılı sınavlarda, sınav olunan ders ile ilgili bölümün terminolojisine hakim (öğretim görevlisi/araştırma görevlisi vb.) refakat edecek Okuyucu- İşaretleyici görevlendirilir.

d) Engelini raporla belgeleyen ve yüz yüze yapılması konusunda kısıtlılıklar yaşayan öğrencilerin sınavları bilgisayar ortamında yapılır.

e) Kısmi görme engelli öğrenciler için soru kitapçığı ya da soru kâğıdı 16-18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanır. Total görme engelli öğrenciler şekilli sorulardan muaf tutulur.

f) Engelli öğrencilerin sınavları engeline göre dersin hedefi değişmeksizin farklı formatlarda yapılabilir, gerekli durumda basitleştirmeye gidilebilir.

g) Görme, işitme, bedensel engeli olan, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, disleksi-disgrafi, otizm spektrum bozukluğundan etkilenen öğrencilerin normal sınav salonlarından ayrı olarak düzenlenen sınav salonlarında sınava girmeleri sağlanır.

ğ) Düzenlenen ayrı sınav salonlarının, öğrencilerin sınavla ilgili değişiklikleri öğrenebilmesi ve gerektiğinde soru sorabilmesi için diğer öğrenci salonlarına yakın olmasına dikkat edilir.

h) Okuyucu-İşaretleyici ya da büyük punto soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrenciler ile yazma ve hareket güçlüğü olan engelli öğrencilere sınav süresinin yarısı kadar ek süre verilir. Engelli öğrencilere engeline göre ek sınav süresi verilir.

- 1) Engelli öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (insülin kalem vb.) girmelerine izin verilir.
- i) Engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet-lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir.
- j) Konuşma bozukluğu ve işitme engeli nedeniyle sözlü sınavlarda uygun uyarılma ve ölçme ve değerlendirme sistemi kullanılmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 9- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Yükseköğretim Kurulu Engelli Öğrenciler Komisyonu kararları, Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği hükümleri, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi Yönergesi, Üniversite Senato kararları ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Komisyonu Kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Yönerge, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Yönerge hükümlerini, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörü yürütür.

--- o O o ---

Üniversite Senatosu'nun 26.12.2024 tarihli ve 2024/170 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.